

ТОШКЕНТ НАҚИДАТИ

Viloyat ijtimoiy-siyosiy gazetası
1928-yil 11-dekabrda asos solingan

2024-yil 16-mart / SHANBA / № 14 (13673)

HAQSEVAR ONA YURT, MANGU BO`L OBOD!

@haqiqatonline_24

Нақиат online

haqiqatonline

МЕХР-ОҚИБАТ ВА БИРДАМЛИК РАМЗИ

Халқимизга хос гўзал урф-одат, анъана ва қадриятларимиз борки, ҳар гал уларнинг амалдаги инъико-сини кўрсак, дилларимиз яйрайди, қалбимиз сурурга тўлади, ҳузур-ҳа-ловат топамиз. Ҳашар – ана шундай гўзал қадриятларимиздан.

Қадриятларимиз

Навруз байрами арафасида, яни 16-18 марта кунлари юртимиз бўйлаб “Обод ва файзли маҳалла – юрт кўрки” шиори остида умум-халқ хайрия ҳашарни ўтказилиди.

Аслида ҳашар – бу бирдамлик, ҳамхиҳатлик рамзиидир. Ҳашар ту-

файли хонандонлар, кўчалар, кўлқаватли уйлар, маҳаллалар тимсоли-да бутун юрт обод бўлади, файз ва футухга тўлади. Шу билан бирга, ерга кўчаллар қадалади. Натижада дийёrimizning ҳамма жойи бугу бўстонга айланади.

2

Вилоят бўйлаб

Инновация

УРУҒЛИКНИНГ "ФЎР"И ДЕҲҚОННИНГ ШЎРИ

Картошка “иккинчи нон” сифатида инсон ҳаётida катта аҳамиятга эга ва озиқ-овқат рационидаги мухим ўрин тутади. Дунёнинг 156 мамлакатида юлига 376,9 миллион тоннадан ортиқ картошка ётиширилди. Ўзбекистон ушбу мамлакатлар орасида 23-йўрими эгаллади. Энг йирик картошкачилар Хитой, Хиндистон, Россия, Украина, АҚШ, Германия, Бангладеш, Польша, Франция ва Голландия хисобланади.

ТОШКЕНТ вилояти худудидан 19 729,41 гектар, шу кумладан, Южни Чирчиқ туманидан 17 323,31 гектар, Ўрта Чирчиқ туманидан 2 406,1 гектар ер майдонлари Тошкент шахрининг Янги Тошкент тумани таркибига ўтказилди.

Бўstonliк туманинда умумтаълим мактаблари ўкувчилари ўртасида “Ёш куткарувчи” мусобақасининг туман боғичи бўлиб ўтди. Мусобақа натижаларига кўра голиблик 20-мактаб жамоасига наисбет этди. Голиб ва совриндорлар фуарий ёрлиқ ва эзалик совғалари билан тақдирланди.

ЯНГИЙУЛ шахар ҳомилиги, шахар Ҳалқ қабулонаси, Камбағаликни қисқартириш ва бандликка кўмаклаши бўлими билан ҳамкорлиқда шаҳардаги барча мактаб, коллеж, олий таълим мусассасалари битирувчилари, алimenti тўловчилар, жазо муддатини ўтаб қайтиган фуқаролар учун “Мехнат ярмаркаси” ўтказилди. Ишсиз фуқароларнинг доимий ишга жойлашишлари учун йўлланмалар берилди.

Тошкент вилояти ИИББ ва ФРБ бошлиғи, подполковник Н.Ғиясов томонидан БЕКО-БОД тумани аҳолиси билан сайёр қабул ўтказилди. Қабулда аҳоли муммаларини ўрганиш билан бирга, маҳалла ёшлари бандлигини таъминлаш масаласига ётибор қаратилди.

Мактаб: “валломат”лар ва давоматлар ёхуд Миллий гвардиянинг бир ойлик қаҳрамонлиги

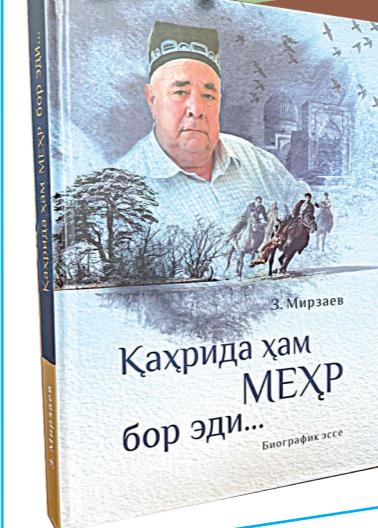
Жорий йилнинг 5 февраль куни Ўзбекистон Республикаси Президенти томонидан ўтказилган йигилишда мактабларда ўкувчилар давомати Миллий гвардия ходимлари томонидан назорат қилиниши белгиланган ҳамда бўйича худудларга тегиши топшириклар берилган эди. Хўш, бир ойдан оширок вақтда мазкур топшириқ мактаблarda қанчалик ўзгаришларга сабаб бўлди?

Тошкент вилояти мисолида айтадиган бўлсақ, бугунга қадар умумтаълим мактаблари, Миллий гвардия ва маҳалла фуқаролар йигинлари билан ҳамкорлиқда ўтказилган 45 дан ортиқ давомат рейд тадбирлари давомидаги дарсларга келмай максадсиз юрган 37 нафар ўкувчи таълим жарабёнларига қайтирилган. Шунингдек, 340 нафар чет элга чиқиб кетган ҳамда 235 нафар доимий дарсларга қатнашмайдиган ўкувчилар рўйхати шакллантирилб. Миллий гвардия бошқармасига тақдим этилган.

Кўрилган чоралар натижасида 1 нафар ўкувчи чет элдан қайтиб, дарс жараёнларини эттироқмокда. Бироқ, қолган 339 нафари ҳали-хануз хорижад!

Виляят Мактабгача ва мактаб таълими бошқармасига ушбу масала бўйича юзланганимизда уларни ортга қайтиш бўйича ҳамкорлиқда иш олиб бориштаганини таъкидлашиб. Қизик, агар давомат Миллий гвардия ятмаганида шунчага ўкувчининг тақдирига ким кизиқарди? Ким мард бўлиб шу сонларни очиқларди?

Бугунги сонда: Ибратли ёднома: Бир сулола тарихи

4

Сўхбатларни эсласам, қариндошлар ўртасидаги сами-мийлик ўқолиб бораётганини, фарзандлар ота-она ҳолидан, ола-ка, қариндошлар бир-бир-лари ҳолидан хабар олиши, ётган қадриятлар унтила-яқинлар ҳолидан хабар олиши, ўқлаш деган инсоний фази-латлар ўқолиб бораётга-нидан афсусланаман, ачинаман...

ШАҲАРЛАРДА БЕКАТ, НУРАФШОНАДА “ПИТАК”МИ?

– Уч-тўрт йил аввали шундай шохбекат қурилган. Аммо у шаҳар марказида эмас. У ерга етиб олиш учун ҳам “питак”ка келиб, битта таксига йўлкира бериш керак. Шунинг учун одамлар янги башбекат бўш турмасин деб, якшанба кунлари у ерга пиёз сотишяти...

3

ДОРИ БИЗНЕСИ: ДОДИМИЗНИ КИМГА АЙТАМИЗ?

– Кенжатоимиз тез-тез шамоллаб туради, – дейди зангиоталик Ирода Турғунова. – Ҳар гал шифокорга борсам камида 3 ёки 4 та дори ёзib беради. Дориҳоналардаги нархлар қимматлигидан энг зарурини сотиб оламан. Ёки 10 дона ичишини буорган бўлса, 5 дона оламан. Ўглим озигина тузалиши билан дори ичишини тўхтатиб қўяман. Чунки бошқасини сотиб олишига имконим етмайди.

Дориларнинг қимматлигидан до-димизни кимга айтишини билмаймиз.

3

■ Эй, умри азиз...

“Роббинг фақат Унинг йўзиганина ибодат қилишни ва ота-онага яхшилик қилишини амр этди”.

Куръони карим, “Истро” сураси, 23-оят

Ҳар бир инсон туғилганидан бошлаб умр дафтарига ўз асарини ёзиша киришади. Бу асарнинг фоюзали ёки баҳти якуни эса инсоннинг қандай максадларга интилиб яшами, маънавий ва маърифий дунёси, хулк-автори, оиласи ва атрофидагиларга муносабати, юргита мухаббати ва ҳалқига беминнат хизмати каби мезонларга боғлиқ. Яхшилика интилиб яшаган, қалби пок кишилар, таъбир жоиз бўлса, ўзларидан шоҳ асарлар қодирлашади, уларнинг умр дафтарини вараклаб, ўзимиз унум избрат ва наумуна оламиз.

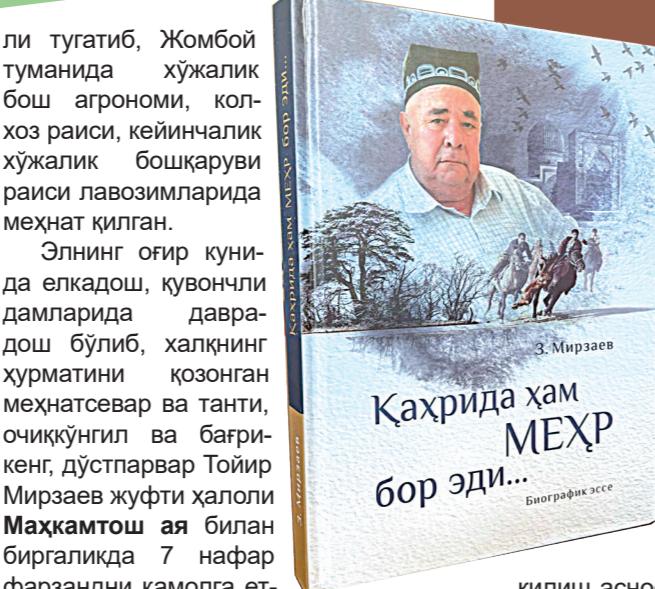
Ҳалол мөҳнати ва тўғма қобилияти билан эгу юртда ҳурмат, обур ва шараф топган таникли агроном, самимий ва камтарин, фийоди инсон **Тойир Мирзаев** хотираисига багишланган “Ҳаҳрида ҳам меҳр бор эди...” номли биографик эссени мутопаа қилар эканман, яхшилар ёди унтиламаслигига яна бир бор амин бўлдим.

Тойир Мирзаев 1947 йилда Сармандян вилоятине Булунгур (хозирга Жомбой) туманининг Тут кишлогидан таваллуд топган. Тақдирнинг синовларига қарангни, 9 ёшида опаси **Мушарраф**, 16 ёшида падари **Ҳамдам** ота вафт этиб, оиласда волидаси **Қурбоной онанинг** ёлгиз сунячи бўлиб қолган. Табиатан имла ҷанқок ва изланувчан бўлган Тойир Мирзаев ўтга мактабни аъло бахолар билан тамомлаган, аммо оиласдаги кийинчиликлар, етишмовчиликлар сабабдорилғундуң ўқиш учун имконияти етмаган. Бунга Қурбоной онанинг кўшининг хўқизи сузуб, узоқ вақт тўшакда ётиб қолганни ҳам сабаб бўлган. Шу кўргилги оқибатида онизор умрининг оҳиригача қаддими кўтара олмайдиган бўлиб, буқчайган ҳолда яшаган.

Ёш бўлишига қарамай, оиласнинг бутун запворини елқасига ортган Тойир Мирзаев қишлоқда механизатор бўлиб ишлай бошлаган. Тўғма қобилияти, мекнатсеварлиги ва жонкуярги ортидан бригада бошлиғи даражасигача кўтариленганди.

Ибратли ёднома: Бир сулола тарихи

(3. Мирзаевнинг “Ҳаҳрида ҳам меҳр бор эди...” биографик эссеини ўқиб...)

ли тугатиб, Жомбой туманинда ҳўжалик бош агрономи, колхоз раиси, кейинчалик ҳўжалик бошқаруви раиси лавозимларida меҳнат қилган.

Эллининг оғир кунида елқасод, кувончи дамларida давраш бўлиб, ҳалқнинг ҳурматини қозонган меҳнатсевар ба танти, очиқкўйиги ва багрикенг, дўстпарвар Тойир Мирзаев жуфти ҳалоли **Мажҳамтош** ага билан биргаликда 7 нафар фарзандни камолга етказиб, олий маълумотни қилган.

Ушбу биографик эссе муаллифи, атоқи давлат арбоби **Зойир Мирзаев** шундай хотирлайди: “Отам: “Мен ёлғиз ўғл эди, сизлар ёнимга кириб, биз катта ургу бўлдик”, деб кўзларига ёш олиб гапирадилар. Айниқса, бу ҳол ушмларининг сўнаги ўшларида кўп тақорланаиди-ган бўлди...”(134-бет).

Ҳаҳридан ҳам, бугун Мирзаев-

глаб етган. Бундан ташқари, ўй-музей ҳам нафқат супола рахбари Тойир аканинг, балки Мирзаевларининг шонли тарихини ибрат қилиб кўрсатиб турди”.

Китоб юксак самимиyатiga вай маҳорат билан, ниҳоятда равон ва ишонарни ёзилган. Муаллиф падари бузрукворининг умр ўйлини ҳикоя килиш асосида ўзбек ҳалкининг XX асрнинг иккичи ярми ва XXI асрнинг бошларидаги тарихини ҳам ҳаққоний ва ҳаётӣ мисоллар билан ёритиб берган. Жумладан, ўтган асрнинг 80-йилларida мамлакатимизда содир бўлган “пахта иши” фожиалари холослий билан тасвирланниб, ҳалқимизга хос букилмас ироди, сабр ва матонат каби юксак инсоний туйулар аввало Тойир Мирзаев тимсолида, шунингдек, эсседа ҳикоя қилинган воқеалар

лар авлоди катта суполага айланган. Ўзбекистонда хизмат кўрсатган юрист **Алишер Мардиев** китобга ёзган сузбошида таъкидларидек: “Ҳаётி давомида тумушнинг ачиқ синонлиги яхшилигидан ўйқотмасдан олға интилган бу инсон тумандан Мирзаевларининг ибрати суполасини яратишга муваффақ бўлди.

Ушбу китобни фарзанди **Зойир Тойировичнинг** ўзи ёзиб, ниҳоятда тўғри қисибди. Чунки отасининг ўз суполасига берган ибратини у яхши ан-

иширикчилари тийнатида тараннум этилган.

Китоб таркибан тўрт қисмга ажратилган.

Биринчи қисмда муаллиф ушбу ёдномани ёзиш унинг учун фарзандлик бурчи эканини, китоб фақат ҳаётӣ вожеаларга асосланганни алоҳида таъкидлариган. Унда Тойир Мирзаевнинг ҳам маномён этган. Бу, айниқса, Сарманднинг ширали ӯзбекона шевасида сўзлашадиган асар қаҳрамонларни тилининг жонлигидаги, улар тилидан ҳаққи нақллари ва иборалари ўрнини ишлатилганида яққо кўзга ташланади. Кези келганда кўллаштланган “корпуг”, “меш”, “тентак” каби лақаблар ҳам асарнинг ҳалқоналигини таъминлаган.

Хотираларда Тойир отанинг юксак одамийлик фазилатлари самимиyат билан эътироф этилган.

Тарихий ва тарбиявий, бадий ва маърифий жиҳаддан юксак савиядада ёзилган ушбу биографик эссе таникли давлат арбоби, дўстимиз Зойир Мирзаевнинг носирлик истеъоддини ҳам намоён этган. Бу, айниқса, Сарманднинг ширали ӯзбекона шевасида сўзлашадиган асар қаҳрамонларни тилининг жонлигидаги, улар тилидан ҳаққи нақллари ва иборалари ўрнини ишлатилганида яққо кўзга ташланади. Кези келганда кўллаштланган “корпуг”, “меш”, “тентак” каби лақаблар ҳам асарнинг ҳалқоналигини таъминлаган.

Тойир отанинг ҳаётӣ ҳуосалари унинг тилидан содда, шу билан бирга таъсирчан тарада китобхона етказилган. Масалан, Тойир ота онаси Қурбоний дардманд бўлбиг қолганнада шундай ҳуоса чиқарди: “Агар орқангода суюдиганинг, ичи ачиб сўрайдиганинг бўлмаса, ҳаёт зарбалари сени эзиз ташлаиди, ҳамманинг сўрагани ўз ўйлига, лекин ака-ука ва жигарларининг сўрагани бошқача. Умуман, акан, уканг борлигининг ўзи кашта бахт” (54-бет).

Отаси билан боғлиқ воқеаларни ҳикоя қилар экан, муаллиф ўзининг шахсий мухозасаларини ҳам заргарона тарзда билдириб ўтади. Жумладан, нафакадаги Тойир отанинг ҳамсүҳбат отаҳонлар билан гурнупларни тасвирилар экан: “Сўхбатларни эсласам, қариндошлар ўртасидаги самимиyат ўйқолиб бораётганини, фарзандлар ота-она ҳолидан, опа-ука, қариндошлар бир-бирларни ҳолидан ҳабар олиши, деган қадриятлар унтуилаётганини сезаман, асосиси, яқинлар ҳолидан ҳабар олиши, ўйқлаша деган инсонин фазилатлар ўйқолиб бораётганидан афусланаман, ачинаман” (127-бет), дега фикр билдириб, китобхонни ҳам мушоҳадага чорлади.

Муҳтасар айтганда, ушбу биографик эссе ҳалол мөҳнати, имла ҷанқокни, яхшилигидаги тарихини ҳам келитирганди.

Тўртничи қисм “Замондошлари хотираларидан” деб номланниб, унда Тойир Мирзаевнинг фарзандлари, келлини ва неваралари, шунингдек, уни шахсан таниган бўлган инсонларининг хотиралари (жами 23 та) жамланган.

Акмал САЙДОВ, академик

TOSHKENT NAQIQATI
TASHKENTSKAYA PRAVDA
Muassis:

TOSHKENT VILOYATI HOKIMLIGI

“Toshkent haqiqati” va
“Tashkentskaya pravda”
gazetalarini tahrir hay’ati:

Zoyir MIRZAYEV
(tahrir hay’ati raisi)

Abduşamad NOSIROV

Ummat MIRZAULOV

Hotamjon SAYDAHMEDOV

G’afurjon MUHAMEDOV

Sirojiddin ESHQUVVATOV

Tohir ARIPOV

Mahmud TOIR

Uskenboy ATEMOV

Abdulla XURSANOV

Kumush EGAMBERDIYEV

Behzod QOBULOV

Olimjon BEGALIYEV

Zarifa ERALIYEVA

Sergey MUTIN

Bosh muharrir:

G’ayrat SHERALIYEV

Qabulxona:

(55) 520-64-95

Bosh muharrir o’rinbosari:

(55) 520-04-10

Mas’ul kotib:

(55) 520-05-10

Bo’lim muharrirlari:

(55) 520-06-20, (55) 520-04-20

E’lonlar va hisob-kitob bo’limi:

(55) 520-21-20

e-mail: toshkenthaqiqati@mail.ru

Mas’ul kotib:

Alloma AZIZOVA

Navbatchi:

Suhrobjon SADIROV

Bosishga topshirish vaqt - 21.00.

Bosishga topshirildi - 18.00.

Nashr ko’rsatkichi - 205.

Buyurtma G-335.

4 530 nusxada chop etildi.

Hajmi - 2 taboq. Ofset usulida

bosildi. Qog’oz bichimi A-2.

Bahosi kelishilgan narxda.

Toshkent viloyati Axborot va omvayi komunikatsiyalar boshqarmasida

2011-yil 12-yarvanda

03-001 raqamli bilan

ro’yxatga olingan.

Manzil:

111500, Nurafshan shahri,

Toshkent yo’li ko’chasi, 90.

Toshkent shahridagi ofisimiz: Bektemir tumani,

Ittifoq ko’chasi, 2.

ISSN 2010-9318.

Gazeta «Toshkent haqiqati» tahririyati kompyuter markazida terildi va Tohir Mahmudxo’jayev tomonidan sahifalandi.

Haftaring chorshanba va shanba kunnlari chiqadi.

«SHARQ» nashriyot-matbaa aksiyadorlik kompaniyasi bosildi.

Korxonalar manzili:

Toshkent shahri,

Buyuk Turon ko’chasi, 41-uy.

1 2 3 4 5 6

■ Ажаб сирлар

Бобур ва Наполеон

Заҳириддин Муҳаммад Бобур... Наполеон Бонапарт... Замони ва макони, келиб чиқиши ва насл-насиби, ҳаётни таъморни таҳоммумларни таърихи... Ҳаётни таърихи... Ҳаётни таърихи...

Подшоҳ Бобур – Темурийлар суполасига мансуб шаҳзода. Осиёда таваллуд топган. Буниси Ўрта Осиё, униси Ўтгаер денгизи эди. Фарғона водийиси ҳам, Корсика ороли ҳам